

Pyhän Henrikin messu, 19.1.2023

Saarna Joh. 4:34-38

Piispa Kaisamari Hintikka

“Neljä kuukautta kylvöstä korjuuseen.” (Joh. 4:35) Niin lyhyt aika – ja aivan käsillä! Jeesuksen aikalaiset, hänen ystävänsä ja oppilaansa, odottavat vielä näkevänsä hänen paluunsa omiensa luokse. Päivän evankeliumista kuulee, miten he odottavat Jeesuksen antamien lupauksen pikaista toteutumista, sen Jumalan valtakunnan tulemistä, jonka hän on luvannut olevan lähellä.

Kaksi vuosituhatta myöhemmin me liitymme tähän samaan odotukseen: rukoilemme Jumalan valtakunnan tulemistä, julistamme hyvää sanomaa Jumalan lupauksista. Odotus on siirtynyt kristittyjen sukupolvelta toiselle, kutsu kylvää ja koota on johtanut Kristuksen seuraajat maailman jokaiseen kolkkaan. Sama kutsu toi aikanaan myös P. Henrikin Itämeren rannoille, Suomeen saakka. Ja se sama kutsu on tuonut meidät kovin monenlaiset kristityt, tänään yhteen.

Me julistamme edelleen sekä sanoin että teoin hyvää sanomaa lähellä olevasta Jumalan valtakunnasta – odotuksen luonne vain on muuttunut. Välittömyyden tunne on väljähtynyt. Kiireentuntu on vaihtunut kokemukseen siitä, että aikaa on. Ja kuitenkin: Kristuksen lupauksen ja hänen opetuksensa todellinen merkitys ei ole muuttunut. Sen keskipiteessä on ja pysyy Jumalan valtakunta, joka on tullut lähelle.

Päivän evankeliumi on osa kokonaisuutta, jossa evankelista Johannes kuvaa Jeesuksen ja samarialaisen naisen kohtaamista (Joh 4:5-42). Tapaaminen Sykarin kaupungin kaivolla syvenee kahden väliseksi keskusteluksi, dialogiksi elämän vedestä, rukouksesta ja pelastuksesta. Tapaaminen ja dialogi Jeesuksen kanssa saa naisen näkemään oman elämänsä ja koko yhteisönsä elämän uudessa valossa. Hän unohtaa vesiruukkunsa kaivolle ja kiirehtii takaisin kaupunkiin kertomaan kohtaamisesta. ”Olisiko hän Messias?” Olisiko se pelastus, jota olemme odottaneet viimeinkin tullut? Evankeliumi kertoo, miten monet Sykarin ”asukkaista uskoivat Jeesukseen kuultuaan naisen todistavan” (Joh. 4:39) hänestä. Jeesuksen todistajien ketju saa alkunsa.

Tähän samaan Kristuksen todistajien, Kristuksen ja Jumalan valtakunnan odottajien ketjuun mekin liitymme. Samalla me saamme kerätä myös sen työn hedelmiä, joita edeltämme

kulkeneet ovat kylväneet. Kristus itse, hänen oppilaansa, samarialainen nainen, kirkon yhteiset opettajat, P. Henrik, P. Birgitta, reformaattorit, ekumenian uranuurtajat ja monet muut ovat kulkeneet edellämme. Ilman heitä me emme olisi tässä, ilman sitä työtä, jota Jumala on tehnyt heidän kauttansa, me emme olisi tässä. Pyhän Henrikin muistopäivä kutsuu meitä katsomaan taaksepäin, muistamaan edellämme kulkeneita kiitollisuudella.

Kristuksen todistajana oleminen kutsuu meitä katsomaan myös ympärillemme, katsomaan siihen mikä on jäänyt ja jää varjoihin. Meidän hyvin tuntemiemme Kristuksen todistajien rinnalla, lomittain heidän kanssaan kulkee toinen ketju, maan hiljaisten joukko. Me emme puhu heistä, emme muista heitä, emme aina edes tiedä heidän nimiään. Lukemattomat tavalliset ihmiset, mutta myös ne, jotka on vaiennettu tai painettu varjoihin – ovat omalta osaltaan todistaneet Kristuksesta. Sellaiset kuin samarialainen nainen, jotka on jätetty oman perintemme, oman narratiivimme, marginaaleihin.

Kristuksen opetuksen keskipisteessä on siis Jumalan valtakunta. Hänen toimintansa keskipisteessä taas on kärsivä ihminen. Kristuksen paluun odottaminen on odottamisen ja eteenpäin katsomisen lisäksi myös ympärilleen katsomista. Hyvän sanoman julistamisella on yhä tänäänkin kiire, mutta ei

vain kiire ajassa, vaan myös kiire paikassa. Sanoma lähellä olevasta Jumalan valtakunnasta on merkityksellinen juuri tässä ajassa ja juuri tässä paikassa. Se on aivan erityisen merkityksellinen tässä monimutkaisessa ja hämmentävässä ajassa, tässä kärsivässä ja rikkinäisessä maailmassa. Tästä muistuttaa myös nyt meneillään olevan kristittyjen ykseyden rukousviikon teema ”Opetelkaa tekemään hyvää, tavoitelkaa oikeudenmukaisuutta”. (Jes. 1:17) Oikeudenmukaisuus, rauha ja sovinto heijastelevat Jumalan valtakunnan todellisuutta jo tässä ajassa.

Me rukoilemme tässä, kuten kaikissa, messuissa sen rukouksen, jonka Jeesus itse on opettanut meille. Isä meidän rukous on kristittyjen yhteinen rukous. Se on myös yhteisen katumuksen ja yhteisen sovituksen rukous. Isä meidän rukous liittää meidät Kristukseen, joka on opettanut meille kuinka rukoillaan. Se liittää meidät Taivaalliseen Isäämme, jonka edessä yhdessä rukoilemme. Lopulta Isä meidän -rukous liittää meidät myös toisiimme – ei vain kaikkia meitä, jotka rukoilemme yhdessä täällä Santa Maria Sopra Minervan kirkossa, vaan myös kaikkiin niihin, jotka rukoilevat sitä tässä maailmassa, kaikkiin niihin, jotka ovat rukoilleet sitä ennen meitä – ja lopulta myös niihin, jotka jatkavat rukousta meidän jälkeemme.

Pyhän Henrikin muistopäivä kutsuu meitä katsomaan myös eteenpäin, toivomaan ja rukoilemaan että myös me voisimme liittyä Jumalan valtakunnan ja ikuisen elämän kylväjien ketjuun. Kristus kutsuu seuraajikseen ja Jumala työhönsä hyvin monenlaisia ihmisiä, ihmisten silmissä kovin epätodennäköisiä kylväjiä ja korjaajia. Sen ketjun jatkuminen ei lopulta ole meidän työtämme, vaan Jumalan työtä. Jumalan työtä on myös se, että jälkeemme tulee toisia, niitä jotka jatkavat työtä, liittyvät vuorollaan todistajien, odottajien, kylväjien ja korjaajien ketjuun – liittyvät vaeltavaan Jumalan kansaan.